

П.О. Сухий, М.М. Лупол

Агробізнес і земельні
ресурси

АЗР

УДК [339.9.338.43] : 332.33 (477) (076.1)
ББК 65.583.2 : 65.9 (4 УКР) 320-51я7
С 912

Друкується за ухвалою вченої ради Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича (протокол № 5 від 24 квітня 2018 р.)

Рецензенти:

Перович Лев Миколайович,

доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри кадастру території НУ «Львівська
політехніка»;

Третяк Галина Степанівна,

начальник Управління Державного
земельного кадастру Головного управління
Держгеокадастру
у Чернівецькій області

Сухий П.О.

С 912 **Агробізнес і земельні ресурси : словник-довідник / П.О. Сухий,
М.М. Лупол. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича,
2018. – 280 с.**

ISBN 978-966-423-455-6

У словнику подано близько 1000 понять і термінів, що охоплюють усі теми
навчальних дисциплін «Міжнародні аграрні ринкові відносини», «Земельні ресурси і
розвиток агробізнесу в Україні», «Основи землевпорядкування та кадастру». В окремих
статтях розглядаються питання землевпорядного проектування та земельного права,
географічних аспектів управління регіональним розвитком, фінансового менеджменту
та підприємницької діяльності в різних сферах агробізнесу.

Для викладачів і студентів спеціальності геодезія та землеустрій, економічна та
соціальна географія вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації, фахівців у сфері
землеустрою та управління регіональним розвитком.

УДК [339.9.338.43] : 332.33 (477) (076.1)

ББК 65.583.2 : 65.9 (4 УКР) 320-51я7

Навчальне видання

П.О. Сухий, М.М. Лупол

АГРОБІЗНЕС І ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

Словник-довідник

Літературний редактор *Колодій О.В.*

Технічний редактор *Кудрінська О.М.*

Підписано до друку 23.11.2018. Формат 60x 84/16

Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 15,3.

Обл.-вид. арк. 16,5. Тираж 100. Зам. Н-045.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.

ISBN 978-966-423-455-6

© Сухий П.О., Лупол М.М., 2018

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2018

ПЕРЕДМОВА

Пропонований увазі читача словник-довідник «Агробізнес та земельні ресурси» містить визначення і тлумачення понад 1000 термінів і понять зі сфери агробізнесу, земельних ресурсів, землевпорядкування, земельного права, географічних аспектів регіонального розвитку, аграрного менеджменту та підприємницької діяльності.

Основна мета видання – ознайомити студентів та фахівців у сфері агробізнесу та земельних відносин з основними поняттями й термінами, які вживаються в монографічній, енциклопедичній літературі, законодавчих актах і відповідають рівню вищої школи.

Статті словника розміщені в алфавітному порядку. Складні терміни-словосполучення, розташовані за принципом основного (опорного) слова. Назви статей подано переважно в однині, як-от: «АБСОЛЮТНА ЗЕМЕЛЬНА РЕНТА», «АГРОПРОМИСЛОВА ЗОНА». Коли матеріали відповідають загальноприйнятій науковій термінології, вони подані у множині – «КАРТИ ҐРУНТІВ, «ТРУДОВІ РЕСУРСИ», «ЦУКРОВІ БУРЯКИ». Назви деяких статей складаються із прикметника та іменника. Здебільшого на перше місце ставиться прикметник, оскільки він разом з іменником становить єдине поняття («ЕКСПЕРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ», «ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ») і тому, що на прикметник падає логічний наголос, який підкреслює специфічний зміст («КУКУРУДЗЯНИЙ ПОЯС», «КОЛЕКТИВНИЙ ПІДРЯД»). Якщо слова, що складають назви статей, повторюються, у тексті їх позначають початковими літерами (наприклад, у статті «АГРОРЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРИРОДНИЙ – А.п.п.»). В окремих випадках після назви статті в дужках подано загальноприйняте скорочення: КОЛЕКТИВНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО (КСП), ПРОДОВОЛЬЧА І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА

ОРГАНІЗАЦІЯ ООН (ФАО) та ін. В ряді статей поряд із основною назвою в дужках наведено синонім: «КАКАО (шоколадне дерево)», «РОМНІ-МАРШ (кельтські вівці)».

Предметний показник

А

Абака	5
Абрис земельної ділянки	5
Абсолютна земельна рента	5
Аграрій	5
Аграрна інтеграція ЄС	5
Аграрна політика	5
Аграрне підприємництво	6
Аграрний	6
Аграрний протекціонізм	6
Аграрно-промислові комплекси	6
Агробізнес	7
Агровиробнича група ґрунтів	8
Агрогеографічне положення території	8
Агроекосистема	8
Агрокліматична зона	8
Агрокліматичне районування	8
Агрокліматичні карти	9
Агрокліматологія	9
Агрокультура	9
Агроландшафт	9
Агролісотехнічна меліорація земель	9
Агромаркетинг	10
Агрономія	10
Агропродовольча зона (АПРЗ)	10
Агропродовольчий вузол (АПРВ)	11
Агропродовольчий	11

кластер (АПКЛ)	
Агропродовольчий комплекс (АПК)	11
Агропродовольчий куц (АПК)	11
Агропродовольчий підрайон (АПРП)	12
Агропродовольчий пункт (АПРП)	12
Агропродовольчий район (АПРР)	12
Агропродовольчі центри АПРЦ	12
Агропромислова зона	12
Агропромислова інтеграція	13
Агропромислова інтеграція вертикальна	13
Агропромислова інтеграція горизонтальна	14
Агропромислова територіальна система (АПТС)	14
Агропромислове підприємство	14
Агропромисловий вузол	15
Агропромисловий комплекс (АПК)	15
Агропромисловий куц	15
Агропромисловий приміський комплекс	15
Агропромисловий територіальний комплекс	16
Агропромислові виробничі об'єднання	16
Агропромислові зони інтегральні	16
Агропромислові зони	17

спеціалізовані	
Агропромислові райони інтегральні	17
Агропромислові райони спеціалізовані	17
Агропромислові територіальні системи (АПТС)	17
Агроресурсний потенціал природний	18
Агроресурсний район	18
Агросервіс	18
Агросфера	18
Агротехніка	18
Агротехнічна меліорація земель	19
Агрохімікати	19
Агрохімічне районування	19
Агрохімічний паспорт земельної ділянки (поля)	19
Агрохімія	19
Агроценоз	19
Адаптивність	20
Адаптація	20
Аквакультура	20
Акведук	20
Актуалізація даних кадастру	20
Акцизи	21
Акціонер	21
Акціонерне товариство	21
Алкани	21
Альbedo	21
Альпака	21
Аналіз статистичний	22
Аналітична площа земельної ділянки	22
Антропогенні зміни ґрунтів	22

Антропогенні зміни рослинного світу	23
Антропогенні зміни тваринного світу	23
Антропогенні процеси	23
Апельсин, або помаранч	24
АПК регіональні	25
Ар	25
Арак	25
Аргал	25
Ареал	25
Ареальні АПТС	25
Аукціон	26
Африканське просо	26

Б

"Бабине літо"	26
Бавовна	26
Базилік	26
Базовий рік	27
Баклажан	27
Баланс	27
Бамія	27
Банківський кредит	27
Бар'єр митний	28
Бартер	28
Батат (солодка картопля)	28
Батун	28
Бджільництво	28
Безморозний період	28
Безпека харчових продуктів	29
Безробіття	29
Бекон	29
Бергамот	29
Беркшири	29
Бігардія, або апельсин гірський	29
Бізнес-план	30

Біогеоценоз	30
Біологічна меліорація	30
Біологічні ресурси океану	30
Біомаса	30
Біосфера	31
Біосферні заповідники	31
Біотичний потенціал	31
Біоценоз	31
Біржа	31
Блага	32
Бобові	32
Богарі	32
Бонітет	32
Бонітування ґрунтів	33
Бонітування	33
Бородач	33
Боронування	33
Борошномельно-круп'яна промисловість	33
Бринза	33
Брокер	34
Броколі	34
Бруква	34
Брусниця	34
Буйвол	34
Бура карпатська порода худоби	35
Буряко-цукровий комплекс	35
Бушель	35

В

Валкування ґрунту	35
Валова додана вартість	35
Валова продукція	35
Валова продукція сільського господарства	36
Валовий внутрішній	36

продукт (ВВП)	
Валовий дохід	36
Валовий збір сільськогосподарських культур	36
Валовий національний продукт (ВНП)	36
Ваніль	37
Вапнування ґрунтів	37
Вартість	37
Вегетативне розмноження	37
Вегетаційний період	37
Вейнік	37
Верблюд	38
Вертикальна інтеграція у регіоні	38
Вертикальна інтеграція	38
Весна	38
Ветеринарія	38
Ветиверія	39
Вибірка	39
Вика	39
Виноград	39
Випаровуваність	40
Виробництво.	40
Виробництво вовни	40
Виробництво молока	41
Виробництво м'яса	41
Виробництво яєць	41
Виробничі відносини	41
Виробничі основні фонди	41
Витлуф (салатний цикорій)	41
Витрати виробництва	42
Витрати на продукти харчування	43
Вівчарня	42
Відкрите акціонерне	42

товариство (ВАТ)	
Відновлення земель	42
Відходи	42
Вільна економічна зона (ВЕЗ)	43
Віск	43
Віскі	43
Вітрова ерозія	43
Власник	44
Власник земельної ділянки	44
Власність	44
Водні ресурси	44
Володіння	45
Вольєр	45
Вплив антропогенний	45

Г

Галофіти	45
Галузь	46
Гашиш	46
Гваюла	46
Гвоздичне дерево (сізігум ароматний)	46
Гевея	46
Генетика	47
Географічне положення	47
Географія ґрунтів	47
Герань, або пеларгонія	47
Гербіциди	47
Гібрид	48
Гідропоніка	48
Гірчиця	48
Гній	48
Голодомор	48
Голодування	48
Горіхоплідні культури	49
Господарство	49
Господарська освоєність	49

території	
Готова продукція	49
Гранат	49
Гребінник	50
Грейпфрут	50
Гречка	50
Грошова оцінка	51
Грошова оцінка земельних ділянок	51
Грошової оцінки землі (методика)	51
Груша	52
Гуанако	52
Гумай	52
Гумус	52

Г

Газдування	52
Ґрунт	53
Ґрунтові води	53
Ґрунтові чинники	53
Ґрунтознавство	53
Ґрунтоутворення	53

Д

Давальницька сировина	53
Девальвація	54
Деградація ландшафту	54
Деградовані ґрунти	54
Деградовані землі	54
Дегустація	54
Демпінг	55
Депопуляція	55
Державний земельний кадастр	55
Деурбанізація	56
Дефіцит	56
Джерело питного	56

водопостачання	
Дивіденд	56
Динамічні ряди	56
Дисконт	57
Диференціальна земельна рента	57
Диференціальна рента	57
Диференціальний рентний дохід	57
Добрива (туки)	58
Довкілля	58
Договір постачання	58
Дотація	58
Дочірнє підприємство	59
Дошування	59
Дренаж	59

Е

Екологічна оптимізація структури земельних угідь	59
Екологічно чистий продукт	60
Економіко-географічне положення	60
Економічна оцінка земель	60
Економічний район	60
Експертна грошова оцінка земельних ділянок	61
Експозиція схилів	61
Експорт	61
Експортний потенціал	61
Екстенсивне землеробство	61
Ембарго	61
Ерозія ґрунту	62
Етиловий спирт	62

Ефективність впровадженнь НТП	62
Ефективність	62
Ефірні олії	63
Ефірноолійні культури	63

Є

Єжа	63
Ємність (місткість) регіонального ринку	65

Ж

Женьшень	64
Живці	64
Живцювання	64
Жири	64
Житняк	64
Життєвий рівень населення	64
Життєвий цикл	65

З

Заболочування ґрунтів	65
Забруднення навколишнього природного середовища	65
Загальна земельна площа	65
Заготівля сировини	65
Зайнятість трудових ресурсів	66
Закони економічні	66
Закрите акціонерне товариство (ЗАТ)	66
Закритий ґрунт	66
Закріплення пісків	66
Заморозки	67
Запас поживних речовин	67
Запас сезонний	67
Запаси	67

Засоби виробництва	67
Захист рослин	68
Звірівництво	68
Зелені культури	68
Зелені насадження	68
Земелі сільськогосподарського призначення	68
Земельна власність	69
Земельна ділянка	69
Земельна рента	69
Земельна реформа	69
Земельна частка (пай)	70
Земельне право	70
Земельний баланс	70
Земельний банк	71
Земельний кодекс	71
Земельний кодекс України	71
Земельний податок	72
Земельний фонд	72
Земельні ресурси	72
Земельні угіддя	72
Землеволодіння	72
Землевіпорядкування	72
Землевіпорядна документація	73
Землекористування	74
Землекористувачі	74
Землеробство смугове	74
Землеустрій	74
Землі водного фонду	74
Землі загального користування	74
Землі загального користування, садівничих товариств	75
Землі загального користування, сіль-	75

ськогогосподарських підприємств	
Землі лісового фонду	75
Землі сільськогосподарського призначення	75
Землювання	76
Земля	76
Зернові культури	77
Зерняткові культури	77
Зимостійкість	77
Зниження ціни сезонне	77
Зношення основних фондів	77
Зональна спеціалізація сільського господарства	78
Зоотехнія	78
Зростання	78
Зрошення	78
Зрошення (іригація)	78
Зрошення поверхневе	78
Зрошувальна мережа	78
Зрошувальна система	79
Зрошувальний канал	79
Зрошування (іригація)	79
Зяб	79

I

Імпорт	79
Інвестиційна привабливість регіону	80
Інвестиції	80
Індекс	80
Індекс споживчих цін	80
Індекс цін реалізації продукції сільського господарства	81
Інсектицид	81
Інтеграція	81

конгломеративна	
Інтенсивність	81
Інтенсивність праці	
Інтенсивність природокористування	81
Інтотоксикація	81
Інтотоксикація пестицидами	81
Інтродукція	82
Інфекція	82
Інфляція	82
Інфраструктура	83

К

Кабачок	83
Кавове дерево (кава)	83
Кавун	83
Кадастр	84
Кадастр земельний	84
Кадастрова зона	84
Кадастрова оцінка земель	85
Какао (шоколадне дерево)	85
Калійні добрива	85
Калорійність споживання продуктів харчування	85
Камамбер	86
Канатник	86
Капітал основний	86
Капітальні вкладення	86
Капсаїцин	86
Капуста	87
Картель	87
Карти (мапи) ґрунтів	87
Карти (мапи) полів	87
Карти (мапи)	88

тематичні	
Картопля	88
Категорії земель	88
Каучуконосні рослини	89
Качка домашня	89
Квадратна миля США	89
Квадратний ярд	89
Квасоля	89
Квіткарство	90
Квітниківарство	91
Квота	91
Кенаф (гібікус конопляний)	91
Кендир	91
Ківі	91
Кісточкові плодови культури	91
Кластер	92
Клементини	92
Клімат	92
Кліматичне районування	92
Кліматичні ресурси	93
Кмин	93
Ковила	93
Кози	93
Козівництво	94
Кокаїн	94
Кокосова пальма	94
Колгосп	94
Колективне сільськогосподарське підприємство (КСП)	95
Командитне товариство	95
Комбайн	95
Комбінат	95
Компанія	95

Комплексна механізація	96
Компост	96
Комуна	96
Комунальна власність на землю	96
Конвеєр	96
Конгломерація	96
Кондитерська промисловість	96
Конкурентоспроможність товару	97
Конкурентоспроможність	97
Конкуренція	97
Коноплі	98
Консалтинг	98
Консервація земель	98
Консервування	99
Консорціум	99
Континентальний шельф	99
Контракт	99
Контрактація	99
Конурбація	99
Конфітюр	100
Концентрат	100
Концентрація	100
Концентрація виробництва	100
Концерн	100
Кон'юнктура	101
Конюшина	101
Конярство	101
Коньяк	102
Кооперація	102
Кореляція	102
Коріандр	102
Кормова одиниця	103

Кормові культури	103
Кормові трави	103
Корпорація	103
Крапельне зрошення	103
Кредит	104
Крес-салат	104
Кріофіти	104
Кріп	105
Кролівництво	105
Кропери	105
Крохмалевмісні культури	105
Ксерофіли	105
Ксерофіти	105
Кукурудза	105
Кукурудзяний пояс	106
Культури сільськогосподарські	106
Культурні пасовища	106
Культурні рослини	106
Кумарчик	107
Кунжут	107
Купаж, купажування	107
Купівельна спроможність населення	108
Курдюк	108
Курдючні вівці	108
Кури	108
Куркума	108
Кутрова рослинність	108

Л

Лаванда	109
Лавр	109
Ландшафт сільськогосподарський	109
Ландшафт меліорований	110
Латифундія	110

Левада	110
Лисохвіст, китник	110
Лізинг	110
Лікарські рослини	111
Лісове господарство	112
Лісові смуги	112
Лісопродовольчий комплекс	112
Літо	113
Лобі, лобізм, лобіювання	113
Логотип	113
Луки	113
Луківництво	113
Лункування (ямкування)	114
Людський фактор	114
Люцерна	114

М

Майоран	114
Малопродуктивні землі	115
Манго, або мангіфера	115
Мангольд	115
Мандарин	116
Маніок їстівний, маніот, кассава	116
Маргарин	117
Маржа.	118
Марикультура	119
Маркетинг	119
Мармелад	119
Марципан	120
Масло	120
Мате	120

Матеріально-технічна база сільського господарства	121
Махорка	121
Маш	121
Мегаполіс	121
Меланж	122
Меліоративні заходи	122
Меліорація	122
Меліорація земель	122
Меліорація земель агробіотехнічна	123
Меліорація земель агротехнічна	123
Меліорація земель гідротехнічна	123
Меліорація земель культуртехнічна	124
Меліорація земель хімічна	124
Меліоровані землі	124
Меліса лікарська	124
Мелянопус	125
Меляса	125
Метеорологія	125
Метод	125
Методи конкуренції	126
Методика	126
Механізація	126
Мигдаль	126
Міграція населення	127
Міграція робочої сили	127
Міжнародна торгівля	128
Міжнародний агробізнес	128
Міжнародний банк реконструкції та	128

розвитку (світовий банк)	
Міжнародний валютний фонд (МВФ)	129
Міжнародний географічний поділ праці (МГПП)	129
Міжнародний поділ праці	129
Мікродобрива	130
Мікроклімат	130
Мінеральні добрива	130
Мінімальна зарплата	130
Місто	131
Міська агломерація	131
Міське поселення	132
Могар	132
Модернізація	132
Молочна промисловість	132
Моніторинг	133
Моніторинг земель	133
Монополія	134
Морква	134
Морська капуста	134
Морські ресурси	134
Моцарела	135
Мусони	135
М'яка пшениця	135
М'ясо	136
М'ясопродуктовий комплекс	136
М'ята	137

Н

Нанду	137
Наркобізнес	137
Наркоманія	137

Наркотик	137
Народне господарство (економіка)	138
Народонаселення	138
Населений пункт	139
Натуральне господарство	139
Науково-технічний прогрес у сільському господарстві	139
Невиробнича сфера	139
Нектар	139
Нікотин	140
Нітрати	140
Нормативна грошова оцінка земель	141
Науково-технічний прогрес (НТП)	141
Нуга	141
Нут	141

О

Оаза	142
Обводнення	142
Обезжирене молоко	142
Обігові фонди	143
Обліпіха	143
Обмеження земельної ділянки	143
Обробіток ґрунту	143
Обробна промисловість	144
Обсяг попиту	144
Обсяг пропозиції	144
Овес	144
Овочеві культури	144
Овочесховище	145
Овочівництво	145
Овчина (руно)	145
Огіркова трава	146

Огірок	146
Одомашнення тварин	146
Озимі культури	147
Окультуреність ґрунтів	147
Окультурення	147
Оленярство	148
Олива	148
Олігополія	148
Олійні культури	148
Олійно-жирова промисловість	149
Олія	149
Опади атмосферні	150
Опій	150
Оприскування	150
Опціон	150
Оранжерея	150
Органи земельних ресурсів	150
Організація економічного співробітництва розвитку (ОЕСР)	150
Органічні добрива	151
Оренда	151
Оренда землі	151
Орендна плата	151
Орендні підприємства	152
Освоєність території	152
Осел (віслюк)	152
Основне виробництво	153
Основні засоби	153
Основні фонди	153
Особисте підсобне господарство	153
Оструктурювальні меліорації	153
Осушення	154
Отава	154

Отара	154
Охорона земель	154

П

Падіж худоби	155
Пай	155
Пайовик	155
Пакетне бджільництво	155
Пальмета	155
Пальміра	155
Пампа (одн.), пампаси (мн.)	155
Паприка	156
Пар	156
Паритет цін	156
Пармезан	156
Парник	157
Парниковий ефект атмосфери	157
Парова зернова система землеробства	157
Партія насіння	157
Партнерство	157
Парцела	157
Парцеляція	158
Парша рослин	158
Пасіка	158
Пасовища	158
Паста	158
Пастеризація	158
Пастернак	159
Пастила	159
Патисон	159
Пекан	159
Пекінська капуста (петсай або салатна капуста)	159
Пекінські качки	160
Пектин	160

Пеларгонія	160
Пенька	160
Перга (бджолиний хліб)	160
Перегній	161
Передпосівна обробка насіння	161
Передпосівний обробіток ґрунту	161
Перелоги	161
Перенаселення	161
Перепис сільськогосподарський	162
Пересічна врожайність сільськогосподарських культур	162
Перець (капсікум) овочевий	162
Перець солодкий	162
Перець чилі (пекучий перець)	163
Перець чорний	163
Перила	164
Період базисний	164
Період безморозний	164
Період вегетаційний	164
Перко	164
Пері	165
Персик	165
Пестициди	165
Пилова (чорна) буря	165
Підживлення рослин	166
Підприємництво	166
Підприємницький сектор	166
Підсічно-вогнева система землеробства	166
Підсобне сільське господарство	167
Підсобні галузі	167
Пікулі	167

Пінцирування	167
Післяпосівна обробка ґрунту	167
Плай	167
План землекористування	167
Плантаж, плантажний обробіток ґрунту	167
Плантація	168
Планування	168
Плата за землю	168
Плата орендна	169
Племінні тварини	169
Плодівництво	169
Плодовий сад	170
Плодючість	170
Побічні продукти технічних виробництв	170
Поверхнєве зрошування	170
Повне товариство (ПТ)	170
Повторні посіви	171
Погода	171
Поживні речовини	171
Поживність кормів	172
Поле	172
Полезахисні лісові смуги	172
Полив	172
Поливна норма	172
Полівництво	172
Полікультура	172
Полонини	172
Полуниця	173
Полярне землеробство	173
Помаранча	173
Померанець	173
Помпельмус (помело)	173
Поні	174
Попередники	174
Попит	174
Порода	174

Порушені землі	175
Порушення земель	175
Порушення природної рівноваги	175
Посадка рослин	175
Посів рослин	175
Поставка	175
Постачальник	175
Посуха	175
Потенціал економічний	175
Потенціал земельних ресурсів	176
Потреби	176
Походження сільськогосподарських тварин	176
Працевдатне населення у працевдатному віці	176
Працевдатність	176
Прекос	176
Премікси	177
Прерії	177
Прибуток	177
Прив'язне утримування худоби	177
Приватизація	177
Приватна власність	177
Приватник	178
Приватні аграрні селянські господарства (ПАСГ)	178
Прикошарні захисні насадження	178
Принципи	178
Приріст	179

Природний рух населення	179
Природні кормові угіддя	179
Природні ресурси	180
Природні сіножаті	180
Природні умови	180
Природно-ресурсний потенціал території	180
Природно-сільськогосподарське районування	181
Природокористування	181
Присадибні землі	181
Прогноз	181
Прогнозування використання земельних ресурсів	181
Програмування урожаю	182
Продовольча безпека	182
Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО)	182
Продовольча незалежність	183
Продовольча програма	183
Продовольчий кошик споживчий	183
Продовольчий маркетинг	184
Продовольчий ринок	184
Продовольчий страховий фонд	184
Продуктивність праці	184
Продуктивність сільськогосподарських тварин	184

Продуктовий підкомплекс	184
Продукція	185
Продукція агровиробництва реалізована	185
Продукція АПК кінцева	185
Продукція рослинництва	185
Продукція тваринництва	185
Проекти землевпоряджувальні	186
Прожитковий мінімум	186
Промерзання ґрунту	186
Промивний полив засолених ґрунтів	186
Промисел	186
Промисловий пункт із переробки сільськогосподарської сировини	186
Промисловий центр із переробки продукції	187
Проміжні посіви	187
Пропозиція	187
Пропозиція товарів	187
Прополіс	188
Просапна система землеробства	188
Просо	188
Прості добрива	188
Протеїни	189
Протекціонізм	189
Противерозійна обробка ґрунту	189
Противерозійні заходи	189
Протравлення	189
Профілактика ветеринарна	189

Прядивні культури	189
Пряме комбайнування	190
Пряносмакові культури	190
Птахівництво	190
Птахофабрика	191
Птиця	191
Пудрет	191
Пул	192
Пунктирний посів	192
Пунш	192
Пшениця	192
Пшеничний пояс	192

Р

Рагу	193
Радгосп	193
Рамбульє	193
Ранчо	193
Рафінад	194
Раціон	194
Раціональна (рекомендована) норма споживання	194
Реалізація сільськогосподарської продукції	194
Ревінь	195
Регіон	195
Регіоналізація	195
Регіоналізм	195
Регіональні ринки	195
Регіональні ціни	196
Редиска	196
Редька	196
Реекспорт	197
Резеда	197
Рекламація	197
Рекультивация	197

Рекультивация земель	197
Рента	198
Рента земельна	198
Рентабельність виробництва	198
Рентний дохід	198
Реципієнт	198
Рибальство	198
Рибопродуктивність водойм	199
Ризик економічний	199
Ринкова вартість землі	199
Ринкове підприємництво	200
Рис	200
Рисово-рибне господарство	201
Рілля	201
Ріпа	201
Ріпак	202
Розведення свійських тварин	202
Розмарин	202
Розміщення сільського господарства	203
Розсада	203
Розхід води	203
Рокфор	203
Ром	204
Ромні-марш	204
Рослинництво	205
Рослинність	205
Ряди динаміки	205

С

Садиба	206
Садівництво	206
Самоочищення	206
Самоочищення ландшафтів	206

Санітарний стан ґрунтів	206
Санкції	206
Світова організація торгівлі (СОТ)	207
Світове господарство	207
Світовий банк	208
Сезонність виробництва	208
Селекція	208
Село	209
Селянське (фермерське) господарство	209
Сервітут	209
Сервітут особистий	209
Сервітут публічний	209
Сервітут реальний	209
Сивушна олія	209
Сидерація	209
Синдикат	210
Синергія	210
Сировина	210
Сировинна зона	210
Системний аналіз	211
Системний підхід	211
Сівозміна	211
Сільське господарство	211
Сільськогосподарська екологія	212
Сільськогосподарська зона	213
Сільськогосподарське машинобудування	213
Сільськогосподарське підприємство	213
Сільськогосподарське районування	213
Сільськогосподарський кооператив	213
Сільськогосподарський маркетинг	214

Сільськогосподарський район	214
Сільськогосподарський уклад	214
Сільськогосподарські культури	214
Сільськогосподарські угіддя	214
Сіножаті	215
Снігові меліорації	215
Снігозатримання	215
Собівартість	215
Собівартість продукції сільського господарства	215
Соціальна інфраструктура АПК	215
Соціально-економічна структура світового господарства	216
Спеціалізація	216
Спеціалізація сільського господарства	216
Спиртова промисловість	216
Споживання	216
Споживчий кошик	217
Споживчий кошик продуктовий	217
Спустелення	217
Стабілізація	217
Ставок	218
Стадо	218
Стале сільське господарство	218
Стандарт державний	218
Стандарти міжнародні	218
Статистика рослинництва	218
Статистика сільського господарства	219

Статистика тваринництва	219
Статистичне дослідження	219
Статистичні ряди	220
Степ	220
Стиглість ґрунту	220
Стратегічне планування	220
Страховання	220
Структура ґрунтового покриву	221
Структурне регулювання	221
Субвенція	221
Субсидія	221
Суданська трава	221
Сукупний суспільний продукт	221
Сулуґуні (домашній сир)	222
Суперфосфат	222
Суругат	222

Т

Табун	222
Тавро	222
Таксація	222
Таніни	223
Тапа	223
Тапіока	223
Таро	223
Тау-сагиз	223
Тваринний світ	223
Тваринництво	223
Тваринницько-промислові комплекси	224
Текстильна промисловість	224
Тендер	224
Теплиця	224

Теплові меліорації	224
Територія	225
Територіальна структура господарського комплексу	225
Територіальна організація агробізнесу	225
Територіальна організація сільського господарства	226
Територіальна організація	226
Територіальна спеціалізація виробництва	226
Територіальна структура АПК	226
Територіальний (географічний) поділ праці	226
Територіальний поділ праці	227
Територіально-виробничий комплекс (ТВК)	227
Теф	227
Технічний паспорт земельної ділянки	227
Технічні культури	227
Техногенний рельєф	228
Техногенно забруднені землі	228
Технології безвідходні	228
Тирло	228
Тіньова економіка	228
Тифон	228
Тмин	229
Товар	229
Товариства господарські	229

Товариство акціонерне (АТ)	229
Товариство довірче	230
Товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ)	230
Товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ)	230
Товариство командитне	230
Товариство повне	230
Товарне господарство	230
Товарність господарства	231
Токсини	231
Томат	231
Топінамбур (земляна груша)	232
Торгівля	232
Трест	232
Треста	232
Тритикале	233
Тріфомата	233
Тростина цукрова	233
Трудові ресурси	234
Тунг	234
Турецькі боби	234
Турнепс	234
Тутівництво	235
Тутовий шовкопряд	235
Тютюн	235
Тютюнництво	235

У

Угіддя	236
Урбанізація	236
Урожайність	236
Ущільнені посіви	236
Ущільнення ґрунту	237

Ф

Ферма	237
Фермер	237
Фета	237
Фізіократи	237
Фірма	237
Фітомеліорація	238
Фонд споживання	238
Форма власності	238
Форс-мажор	239
Форс-мажорні обставини	239
Фосфорні добрива	239
Франчайзинг, франшиза	239
Фумігація	239

Х

Хакі-кембелл	240
Харчова промисловість	240
Харчовий раціон	240
Харчові добавки (домішки)	241
Хеджування	241
Хімічні меліорації	241
Хлібопекарська промисловість	241
Хмелярство	241
Хміль	241
Холдинг	242
Холдингова компанія	242
Холоднокровні тварини	242
Холодостійкі рослини	243
Хризантема	243
Хрін	243
Хряк	243
Хурма	243

Ц

Цвітна капуста	244
----------------	-----

Центри походження культурних рослин	244
Цесарки	244
Цибулинні культури	245
Цибуля	245
Цибуля-батун	245
Цикорій	245
Цитрон	246
Цитрусові культури	246
Цілина	246
Ціна	246
Ціна контрактна	247
Ціна роздрібна	247
Цукор	247
Цукрова промисловість	248
Цукрова тростина (очерет)	248
Цукрові буряки	248

Ч

Чай	249
Часник	250
Чебрець	250
Чек	250
Черешня	250
Чечевиця	250
Чина	251
Чинники антропогенні	251
Чиста продукція	251
Чисті пари	251
Чорний пар	251
Чумиза	252
Чуфа	252

Ш

Шавлія лікарська	252
Шароле	252
Швіци	253
Шкура	253
Шніт	253

Шовківництво	253
Шовковиця	253
Шортгорн	254
Шрот	254

Ю

Юка	254
-----	-----

Я

Яблуня домашня	254
Ягідництво	255
Ягідні культури	255
Яйця харчові	256
Як домашній	256
Якість життя	256
Якість продукції	257
Ярі культури	257
Ячмінь	257